

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
30 червня 2026 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 26 (1078)

Денис Улютін:

Понад 22000 сімей вже отримують Базову соціальну допомогу

Базову соціальну допомогу вже отримують 22 тисячі українських сімей, або близько 68 тисяч людей. Програма працює в пілотному форматі, а законопроект, який закладає основу для запровадження нової моделі соціальної підтримки, уже підтримано Верховною Радою у першому читанні.

Про це повідомив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін. За його словами, Базова соціальна допомога є новим видом соціальної підтримки, який передбачає перехід від категорійного принципу до оцінки реальних потреб людини та родини. Право на допомогу визначається не статусом, а рівнем доходів і потребами сім'ї.

«Додатково до цього ми пропонуємо в законопроекті, який готується до другого читання, соціальні послуги. Це послуги догляду, підвищення кваліфікації, пошуку роботи та інші інструменти, які дадуть можливість сім'ї вийти зі складних життєвих обставин», — зазначив Денис Улютін.

Розвиток Базової соціальної допомоги є одним із ключових напрямів проекту SPIRIT (Social Protection for Inclusion, Resilience, Innovation and Transformation), який Мінсоцполітики реалізує спільно зі Світовим банком за підтримки Великої Британії, Японії та Німеччини. Проект спрямований на модернізацію системи соціального захисту, розвиток соціальних послуг та підтримку переходу до більш адресної моделі допомоги. Загальний обсяг фінансування проекту становить 880 млн доларів США.

Міністр наголосив, що головний показник ефективності БСД — не кількість виплат, а кількість сімей, які вийшли зі складних життєвих обставин, знайшли роботу та стали економічно незалежними.

★★★★★

Хто і як може оформити базову соціальну допомогу: приклади й деталі

Базова соціальна допомога — новий вид підтримки з комплексним підходом — розрахована на сім'ї з низьким рівнем доходів. Зараз, у межах експериментального проекту, її можуть оформити визначені категорії отримувачів соціальної підтримки. Хто саме може отримати допомогу, куди звертатися та приклади розрахунків — у матеріалі.

Така допомога — це щомісячна виплата, що об'єднує декілька видів державної допомоги для сімей у складних життєвих обставинах. Тобто замість кількох окремих виплат родина отримує одну — базову, розраховану на всю сім'ю. Виплата призначається на шість місяців, а далі автоматично може продовжуватися на весь час експериментального проекту — 2 роки.

Кому і куди звертатися. Оформити базову соціальну допомогу можна онлайн через застосунок Дія або звернувшись з письмовою заявою до найближ-

Продовження на наступній сторінці

Анонс

3 стор.

Не дозволяй себе продати!

4 стор.

Полтавці відзначили 30-річчя
Конституції України

5-6 стор.

Закарпаття змінюється —
нові мешканці та підприємства
відкривають стратегічні
можливості, — підсумки
публічного діалогу

6-7 стор.

Відновлення країни
починається з людей

7 стор.

Безбар'єрність —
простір рівних можливостей
для кожного

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

*Передплата на незалежну
українську газету «Сила духу»
триває протягом всього року!*

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!

Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

Початок на попередній сторінці

чого сервісного центру Пенсійного фонду України — незалежно від зареєстрованого або задекларованого місця проживання.

Так, її можуть отримати всі громадяни та сім'ї, які потребують державної підтримки, і відповідають умовам експериментального проєкту щодо надання базової соціальної допомоги.

Поки що онлайн-сервіс доступний для тих, хто вже отримує:

- допомогу малозабезпеченим сім'ям;
- виплату на дітей одиноким матерям.

Важливо: щоб подати заяву онлайн, у Дії потрібен біометричний документ — ID-картка або закордонний паспорт, а також верифікований податковий номер (РНОКПП).

Є умови, за яких допомога не призначається. Серед таких критеріїв, якщо у сім'ї:

- працездатні дорослі, які не працюють, не навчаються, не займаються підприємницькою діяльністю, не проходять військову службу і не стоять на обліку в центрі зайнятості більше ніж 3 місяці (винятки — догляд за людиною з інвалідністю, сплата ЄСВ, втрата працездатності);

- хтось із членів сім'ї за останній рік придбав майно або зробив покупку на суму понад 100 000 грн (наприклад, купівля житла, авто, валюти, цінних паперів);

- на вкладних (депозитних) рахунках більше ніж 100 000 грн або облігації на таку ж суму;

- у власності є друга квартира або будинок (винятки — житло на тимчасово окупованих територіях, зонах бойових дій або зруйноване через війну; спадщина, гуртожитки, житло дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування — за умови, що воно не здається в оренду);

- є більше одного автомобіля, якому менше ніж 15 років (винятки — авто, отримані через ОСЗН, для людей з інвалідністю або ті, що знищені чи перебувають у розшуку).

Як розраховується допомога. Розмір базової соціальної допомоги визначається для кожної сім'ї індивідуально та залежить від базової величини — зараз це 4 500 грн — і розраховується як різниця між загальною сумою цієї величини для всіх членів сім'ї та їхнім середньомісячним доходом.

Водночас середньомісячний сукупний дохід сім'ї — це середній дохід усіх членів сім'ї за місяць, розрахований на підставі їхніх доходів за три місяці перед зверненням за призначенням базової соціальної допомоги.

Розраховується допомога так:

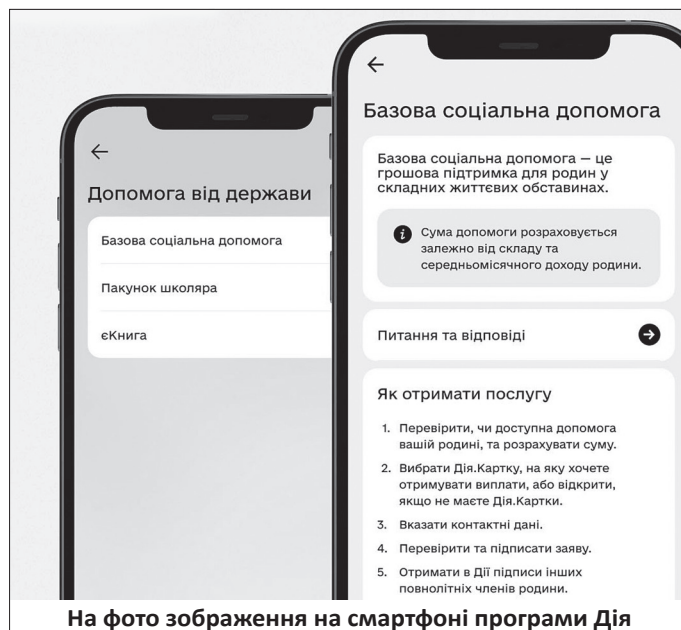
- 100% базової величини — для першого члена сім'ї (той, хто подає заяву);
- 100% — для кожної дитини віком до 18 років, а також для членів сім'ї з інвалідністю I або II групи;
- 70% базової величини — для кожного наступного члена сім'ї.

Наприклад, у сім'ї троє людей: батько, мати та дитина 2 років. Заробітна плата батька за попередні 3 місяці — 18 480 грн, мати не працює та отримує допомогу при народженні дитини — 2 580 грн (860 грн x 3 місяці).

Розрахунок допомоги для такої сім'ї:

- базова величина — 12 150 грн: 4 500 грн — на матір, яка звертається, 4 500 грн — на дитину та 3 150 грн — на батька;
- середньомісячний дохід 7 020 грн (18 480 грн + 2 580 грн / 3 місяці);
- 12 150 грн – 7 020 грн = 5 130 грн — розмір базової соціальної допомоги.

Ще один приклад — коли у сім'ї є людина з інвалідністю.

На фото зображення на смартфоні програми Дія

Сім'я складається з чотирьох людей: батько, який має інвалідність II групи, матір та двоє дітей — 2 та 10 років. Батько отримує пенсію по інвалідності, розмір якої за три попередні місяці 12 800 грн, мати — допомогу при народженні дитини 2 580 грн (860 грн x 3 місяці).

Тоді розмір допомоги розраховується так:

- базова величина — 18 000 грн: 4 500 грн — на матір, яка звертається, 4 500 грн — на кожну дитину та 4 500 грн — на батька з інвалідністю;

- середньомісячний дохід 5 126,67 грн (12 800 грн + 2 580 грн / 3 місяці);

- 18 000 грн – 5 126,67 грн = 12 873,33 грн — розмір базової соціальної допомоги.

Розмір базової величини для тих, хто має право на пенсію за віком або досягли 60 років, але не мають достатнього страхового стажу, розраховується з урахуванням набутого стажу:

- менше 10 років — 53% від базової величини;
- від 10 до 20 років — 62%;
- від 20 до 30 років — 70%.
- 30 років і більше — 88%.

До прикладу, 65-річна людина одинока. Її стаж — 11 років, права на пенсію немає, а доходи відсутні.

Розрахунок допомоги:

- базова величина — 2 790 грн: 4 500 грн x 62%;
- 2 790 грн – 0 = 2 790 грн — розмір базової соціальної допомоги.

Що слід знати. Для отримання виплати подається дві заяви. Спершу подають заяву про намір отримати базову соціальну допомогу, де зазначають особисті та контактні дані заявника, інформацію про всіх членів сім'ї. Потім, якщо сім'я погоджується з розрахунком розміру допомоги, уповноважений представник (той, хто подавав першу заяву) підписує заяву про призначення базової соціальної допомоги.

Заяву про призначення може подати лише один член сім'ї, але кожен повнолітній, хто отримуватиме допомогу, має її підписати. Склад сім'ї фіксується на дату звернення.

До подання заяви про призначення допомоги заявник може обрати раніше призначену виплату та не оформлювати базову соціальну допомогу, не надсилаючи заяву про призначення.

Пресслужба Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України

ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соцзахисту населення
Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО

Не дозволяй себе продати!

За офіційними даними основною формою прояву торгівлі людьми у минулому та поточному році залишається залучення жінок до сексуальної експлуатації, переважно на території країн-членів ЄС.

Крім того, продовжуються випадки втягнення громадян України до протиправної діяльності за кордоном, переважно з метою використання на незаконних виробництвах тютюнових виробів та перевезення нелегальних мігрантів територією країн-членів ЄС у якості водіїв.

Вказані форми прояву торгівлі людьми зберігають свою актуальність у 2026 р.та продовжать бути актуальними у короткостроковій перспективі.

Інформування про ризики та ознаки торгівлі людьми залишається одним із важливих напрямів профілактики. Поінформованість, уважність до власної безпеки та своєчасне звернення по допомогу можуть стати найкращим захистом від експлуатації.

Кожна дія має значення - навіть найменший крок у напрямку боротьби з торгівлею людьми може зробити великий вплив.

Важливо пам'ятати, що жертви насильства потребують нашої підтримки та допомоги, тому маємо докласти всіх зусиль для того, щоб забезпечити їм захист.

Якщо ви стали свідком або потерпілим від подібних злочинів, не мовчіть — одразу звертайтеся за номерами:

- 1547 — Гаряча лінія з протидії торгівлі людьми.
- 116 123 - Національна гаряча лінія з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної

дискримінації.

- 102 — Національна поліція України.
- 112 — Єдиний номер для повідомлень про надзвичайні ситуації.

Відповідно до Порядку виплати одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2012 №660, всім постраждалим особам виплачена одноразова матеріальна допомога.

Розмір матеріальної допомоги у 2026 р. становить:

- для дітей віком до 6 років — 8451 грн.;
- для дітей віком від 6 до 18 років — 10536 грн.;
- для працездатних осіб — 9984 грн.;
- для осіб, які втратили працездатність — 7785 грн.

Люди — не товар! Життя та свобода кожного — найвища цінність.

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

В електронній системі охорони здоров'я триває автоматична перевірка паспортних даних пацієнтів у Єдиному державному демографічному реєстрі (ЄДДР)

На сьогодні за напрямом перевірки паспортів уже успішно верифіковано 18,3 млн пацієнтів. Ще 10,7 млн пацієнтів мають статус "Потребує верифікації", що не вимагає додаткових дій зі сторони медичного працівника. Близько 576 тис. пацієнтів не пройшли верифікацію — отже, потребують оновлення даних.

Нагадуємо, що 1 травня 2026 року статус верифікації за напрямком перевірки дійсності паспорта безпосередньо впливає на оплату медичних послуг.

За яких умов НСЗУ оплачує послуги?

Запис про пацієнта має бути підтверджений хоча б за одним із напрямків:

- ДРФО (за податковим номером);
- ДРАЦСГ (за свідоцтвом про народження);
- ЄДДР (за УНЗР);
- ЄДДР (за паспортним документом).

Також для оплати враховується верифікація запису про пацієнта працівниками НСЗУ.

Що робити, якщо статус «Неуспішна верифікація»?

Якщо система вказує, що паспорт недейсний, алгоритм дій наступний:

1) Перевірте дані: Чи збігаються ПІБ та реквізити документа в ЕСОЗ із оригіналом паспорта. За потреби — оновіть запис.

2) Скеруйте пацієнта: Якщо дані в системі вірні, але статус «Неуспішна верифікація», пацієнту необхідно звернутися до Державної міграційної служби (ДМС) для уточнення інформації в її територіальних підрозділах або ЦНАП.

Зауважте: інші статуси верифікації за цим напрямком не потребують жодних дій від медичного працівника.

Пацієнт може оновити дані самостійно!

Пріоритетний спосіб актуалізації інформації — Особистий кабінет пацієнта.

Тепер пацієнти можуть самостійно редагувати персональні дані, що значно знижує навантаження на медичних працівників.

Допомога лікаря в цьому процесі залишається лише як додаткова опція для тих, хто не має технічної можливості зробити це самостійно.

Пацієнти можуть скористатися як державним кабінетом, так і приватними е-Кабінетами.

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

Отримати е-Рецепт або медичний висновок про тимчасову непрацездатність (МВТН) стало ще простіше

У низці випадків необхідні документи можна отримати безпосередньо у того лікаря, який надає медичну допомогу та супроводжує лікування.

- Відтепер лікарі-алергологи можуть виписувати е-Рецепти за програмою «Доступні ліки».

До переліку спеціальностей, які можуть виписувати е-Рецепти за програмою «Доступні ліки», додано лікарів за спеціальностями «Алергологія» та «Дитяча алергологія».

Йдеться про лікарські засоби для лікування хронічних захворювань нижніх дихальних шляхів, а також метаболічних, аутоімунних та запальних захворювань. Після консультації та призначення лікування пацієнт може отримати е-Рецепт безпосередньо у профільного спеціаліста.

Це усуває необхідність додатково звертатися до сімейного лікаря виключно для оформлення е-Рецепта.

- **Медичний висновок про тимчасову непрацездатність можна оформити у відділенні екстреної допомоги**

Лікарі з медицини невідкладних станів, які працюють у відділеннях екстреної (невідкладної) медичної допомоги, можуть формувати медичні висновки про тимчасову непрацездатність.

Якщо пацієнт звернувся по допомогу з травмою, гострим захворюванням або іншим станом, що призводить до тимчасової втрати працездатності, необхідний документ може бути оформлений безпосередньо під час надання медичної допомоги.

Пацієнту не потрібно додатково звертатися до іншого лікаря виключно для оформлення лікарняного.

- **Розширено перелік спеціальностей лікарів онкологічного профілю, які формують МВТН**

Розширено перелік спеціальностей лікарів у закладах онкологічного профілю, які можуть формувати медичні вис-

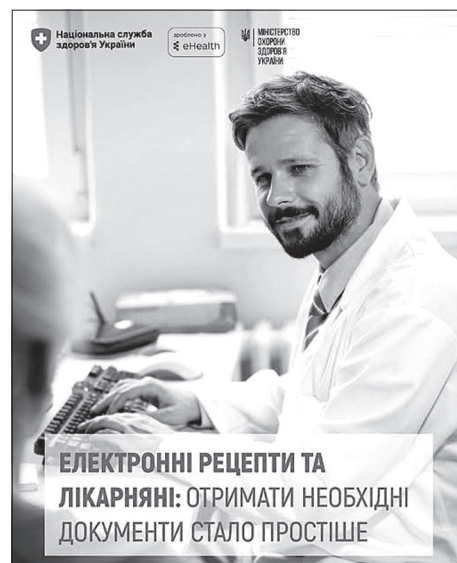
новки про тимчасову непрацездатність. Зокрема, таке право отримали лікарі з ядерної медицини.

- **Завдяки цим змінам пацієнти зможуть отримувати е-Рецепти та медичні висновки без додаткових звернень до інших лікарів чи закладів охорони здоров'я.** Це забезпечить безперервність лікування та допоможе заощадити час медика та пацієнта.

Важливо. Електронні рецепти, електронні направлення та медичні висновки про тимчасову непрацездатність має формувати той лікар, який безпосередньо надає пацієнту медичну допомогу та встановлює відповідні медичні показання.

Наголошуємо: скерування пацієнта до іншого лікаря виключно для оформлення таких документів є недоцільним та не відповідає вимогам законодавства.

Зміни набули чинності 12 червня 2026 р. Вони передбачені наказом МОЗ щодо Правил виписування рецептів на лікарські засоби та Порядку формування медичних висновків про тимчасову непрацездатність в ЕСОЗ.

ЕЛЕКТРОННІ РЕЦЕПТИ ТА ЛІКАРНЯНИ: ОТРИМАТИ НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ СТАЛО ПРОСТІШЕ

ФОТОФАКТ

Полтавці відзначили 30-річчя Конституції України

Сила духу в мистецтві виражається інколи через події, які залишають яскраві враження і довгі спогади. Така відбулася в Полтаві біля міського будинку культури. Сьогодні, коли над українською землею знову вирішується її майбутнє, слова про свободу, гідність і незалежність набувають особливого змісту.

Конституція України — це не лише Основний Закон держави. Це уособлення нашого спільного прагнення жити у вільній, демократичній і незалежній країні. Це документ, що об'єднує мільйони українців навколо спільних цінностей та відповідальності за свою Батьківщину.

Саме тому полтавці зібралися разом, щоб відзначити 30-річчя Конституції України мовою, яка не потребує перекладу, — мовою музики. Адже духовий оркестр завжди був символом урочистості, сили духу, єдності та незламності.

Тільки перед цим ніч була наповнена тривогами і польотами убивчих літальних апаратів, в під вечір - концерт, який став ще одним свідченням нашої любові до рідної землі, нашої вдячності тим, хто щодня боронить Україну, та нашої віри в її мирне й щасливе майбутнє.

Із щирою вдячністю нашим Силам оборони та з любов'ю до України прослухали ми святковий концерт, присвячений 30-річчю Конституції України!

Сергій ЧУМАК, голова ПРО ВО «Союз осіб з інвалідністю України», амбасадор безбар'єрності.

СЬОГОДЕННЯ

Закарпаття змінюється – нові мешканці та підприємства відкривають стратегічні можливості, – підсумки публічного діалогу

23 червня 2026 р. в Ужгороді відбулася публічна дискусія на тему «Закарпаття перед викликами 2026: як регіону зберегти стійкість та згуртованість», яку організувала Національна платформа стійкості та згуртованості.

У роботі заходу взяв участь голова Закарпатського обласного товариства осіб з інвалідністю Денис Сухотін, модерував захід Олег Саакян – політолог

та співзасновник Національної платформи. Розпочинаючи дискусію, він сказав, що експерти Національної платформи спиратимуться на дослідження з оцінки ризиків для стійкості на регіональному рівні, а також на підсумки локальних діалогів, які допомогли зрозуміти, де саме «накопичується крихкість» в області й з якими проблемами вона пов'язана.

Виступаючи з привітальним словом, Ростислав Пріцак, заступник голови Закарпатської ОВА, зазначив, що область стала потужним промисловим і логістичним хабом – головним чином, через релокований бізнес, адже сюди перемістилося близько 400 підприємств. Але водночас постають питання подальшого розвитку та інтеграції, адже «новим» для регіону галузям не вистачає кваліфікованих кадрів. Отже, потрібно працювати над тим, як збалансувати економічні потреби та ринок праці.

Володимир Лупацій, співзасновник Національної платформи, презентував підсумки дослідження оцінки ризиків для Закарпаття. Він акцентував на тому, що із різних визначень стійкості експерти взяли за основу «британський підхід», коли стійкість – це, насамперед, здатність ідентифікувати загрози й ними управляти.

Комплексний підхід до стійкості передбачає врахування п'яти вимірів – соціальної згуртованості, безпеки, інфраструктури, управління та залученості, інформаційної стійкості. 64 питання анкети експертного опитування відповідали цим вимірам.

У так званому «червоному квадраті» опинилися ті ризики, які водночас є й максимально ймовірними й впливовими на стійкість. Для Закарпаття у цій зоні – 9 викликів. Безпекові не є на першому місці, враховуючи умовно «тилове» розташування. Як і в інших областях, є виклик, пов'язаний із збільшенням кількості людей, які перебувають у складних життєвих обставинах, а також тенденція до зменшення довіри до місцевої влади, хоча зазвичай у цьому «антирейтингу» на перших позиціях – центральна влада.

Володимир Лупацій також звернув увагу на те, що для регіону існує ризик «поствоєнного шоку». Це, знову ж таки, буде пов'язано й зі зміною демографічного та економічного профілю, а в ширшому сенсі – з пошуком нового позиціонування області.

На початку першої панелі про регіональний погляд на оцінку ризиків суспільної стійкості Закарпатської області модератор Олег Саакян зробив невеликий бліц. виявилось,

що на думку учасників, найбільш значущими проблемами є виїзд молоді й загалом депопуляція регіону. За великим рахунком причини цього – економічні.

Тарас Триндяк, директор департаменту економічного та регіонального розвитку Закарпатської ОВА, вважає, що в області мають з'являтися інноваційні виробництва. Й не тільки у військовій сфері, але й у цивільних секторах. Проте тут виникнуть питання з кадрами, адже зараз в області з'явилися галузі, що не були традиційними для неї.

Ми навряд чи швидко перенавчимо населення для нових конкурентних ніш. Про це сказав Володимир Химинець, завідувач сектора досліджень західного регіону НІСД, голова БФ «ЕДЕЛЬВЕЙС», доктор економічних наук. Система освіти реагує дуже повільно.

До того ж, відтік людей й, зокрема, молоді, дійсно є проблемою. З гірських громад виїхало понад 40% мешканців, хоча точної статистики немає. І ВПО не закрийють цю проблему знелюднення. До того ж, потрібно зважати на перспективи: діти чи молодь, які виїхали, – це майбутні платники податків, які будуть сплачувати їх або в Україні, або в інших країнах.

Йосип Резеш, виконавчий директор Об'єднання прикордонних органів самоврядування Закарпаття, розповів про південну частину області – туди заїхали «великі гроші», але адаптуватися релокованим підприємствам іноді складно через угорську мову громад. Тож треба думати, чим зацікавити бізнес, щоб він продовжив працювати тут.

Людиноцентричність – запорука успіху громади. Важливе й залучення людей, але також настанови керівника й його команди, – зазначила Наталія Омелянюк, заступниця директора департаменту соцзахисту населення Закарпатської ОВА.

У заключному слові цієї панелі Володимир Лупацій зазначив, що головне питання – це відтворення людського капіталу. Але воно не вирішується лише відкриттям нових підприємств – потрібна підтримка інноваторів, включно

Продовження на наступній сторінці

СЬОГОДЕННЯ

Початок на попередній сторінці

із соціальними інноваторами. Люди мають відчувати, що вони матимуть змогу реалізуватися в Україні. Інакше вони поїдуть.

На початку другої частини обговорення Юлія Тищенко, співзасновниця Національної платформи, розповіла про результати локального діалогу, які дозволяють виявити приховані лінії напруження в області. Ці діалоги допомагають зрозуміти, що саме люди мають на увазі, коли визначають як ризик зростання кількості людей, які перебувають у складних життєвих обставинах, або можливу напругу між ВПО та місцевими.

Контекст у Закарпатській області визначається тим, що вона прийняла багато вимушених переселенців. Також тут багатонаціональне населення й сильні неформальні мережі. У регіоні відчувається тиск на інфраструктуру – це підвищення ціни оренди житла, обмежений доступ до послуг, включно з медичними тощо.

Допомога ВПО та іншим вразливим групам не ставиться під сумнів. Вона потрібна. Але виникають питання щодо справедливості розподілу ресурсів – тут необхідні прозори правила тачасна і зрозуміла комунікація з боку влади.

Ще одна суттєва вразливість пов'язана з тим, що стійкість тримається на громадянському суспільстві та низовому рівні самоорганізації та взаємодопомоги. Така стійкість вражає, але все ж є компенсаторною. Необхідні системні рішення, які зменшують тиск на неформальні мережі та громадянський сектор, адже їх запас міцності зменшується. Стійкість на рівні спільнот має набути інституційних рис.

У другій частині обговорення, де йшлося про конкретні приклади стійкості та згуртованості громад, Мирослав Горват, ромський громадський діяч, депутат Ужгородської міськради, заступник директора Департаменту праці та соцзахисту населення Ужгородської міськради, зауважив, що ромська громада у Закарпатській області налічує приблизно 100 тисяч осіб. Але, на відміну від угорської меншини, вона не отримує допомогу «ззовні».

Критичною проблемою є доступ до освіти, адже ба-

гато дітей не відвідують школи та садочки. Громада не «старішає» за віком, але її майбутнє багато у чому залежить саме від освітніх перспектив нового покоління.

Мирослава Майдич, виконавча директорка ІТ Кластер Закарпаття, розповіла, що до Закарпатської області переїхали близько 20-30 тисяч фахівців із ІТ. Ця статистика не дуже точна, адже враховували усіх членів родини. Але зараз, на жаль, йде відтік.

Принада проста. Для людей головне – закрити базові потреби. А це й дороги, й школи, й садочки, й просто облаштованість міського простору для мами з дитиною. Перевага роботи фахівця з ІТ полягає у тому, що він може працювати дистанційно. Але ті, хто залишаються у Закарпатській області, теж можуть скористатися близькістю розташування до європейського кордону й знайти нових партнерів для бізнесу.

ВПО представляють увесь спектр суспільства. Це означає, що їх потреби такі ж, як у місцевих мешканців. Анжела Бабкіна, голова Ради з питань ВПО Закарпатської ОВА, зазначила, що область прийняла понад 130 тисяч вимушених переселенців. Проте проблема у тому, що люди хочуть жити у містах з розвинутою інфраструктурою, а не у віддалених гірських громадах, де навіть може бути соціальне житло. Критично важливо – мати доступ до соціальних послуг, а також можливість працевлаштування.

Владислав Горнодь, ветеран, радник головного Управління Національної поліції у Закарпатській області з ветеранської політики, розповів про створення мобільного застосунку «Соціальний захист МВС». Він допомагає не тільки вирішувати соціальні питання ветеранів, але також шукати варіанти працевлаштування та реабілітації.

Наприкінці заходу співзасновники Національної платформи поділилися своїми рефлексіями. Юлія Тищенко зазначила, що ми маємо досліджувати і знати наші «діагнози крихкості», бо тільки так ми відшукаємо відповіді на вразливості.

Денис СУХОТІН,
за матеріалами Національної платформи стійкості та згуртованості та УНЦПД

ТОЧКА ЗОРУ

Відновлення країни починається з людей

Саме тому під час Конференції з відновлення України в Польщі окрему увагу приділили майбутньому системі охорони здоров'я — тому, якою вона має бути, щоб підтримувати людей уже сьогодні та зміцнювати людський капітал України на роки вперед.

Під час дискусії, організованої Міністерством охоро-

ни здоров'я України за підтримки ВООЗ в Україні, представники уряду, міжнародних партнерів, експертної спільноти та ветеранів говорили про те, що доступна, якісна й людиноорієнтована медицина є однією з основ безбар'єрного суспільства.

Сьогодні майже 10 мільйонів українців залишаються вимушено переміщеними, ще близько 10 мільйонів людей, за оцінками ВООЗ, потребують підтримки у сфері психічного здоров'я. Водночас зростає потреба у реабілітації. Це означає, що система охорони здоров'я має розвиватися так, щоб кожна людина могла своєчасно отримати необхідну допомогу незалежно від віку, місця знаходження та життєвих обставин.

Під час панельної дискусії заступниця Міністра охорони здоров'я Марія Карчевич наголосила, що головний ресурс медицини — це люди: медичні працівники й працівниці та пацієнти, заради яких працює система. Представник ВООЗ в Україні доктор Ярно Хабіхт підкреслив, що попри понад 3 100 підтверджених атак на систему охорони здоров'я Україна

ТОЧКА ЗОРУ

продовжує її трансформацію, інвестуючи у цифрові рішення, відновлення медичних закладів і розвиток фахівців.

Ветеран В'ячеслав Черненко звернув увагу на зростання потреб у реабілітації та послугах із психічного здоров'я. За його словами, система має бути доступною для кожного, хто потребує підтримки, адже повернення ветеранів до активного життя є важливою складовою відновлення країни.

Було дуже приємно й важливо чути, що учасники й учасниці зустрічі єдині в головному: інвестиції в охорону здоров'я — це інвестиції в людей. Саме вони працюють, навчаються, виховують дітей, повертаються до своїх громад і відбудовують Україну. А безбар'єрність допомагає зробити цей шлях доступним для кожного та кожної.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена Президента України з безбар'єрності

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

Безбар'єрність – простір рівних можливостей для кожного

Днями голова Одеського регіонального осередку Громадської організації Союз організацій осіб з інвалідністю України Надія Ленц, по запрошенню Андрія Полторака - уповноваженого з питань доступності, взяла участь у засіданні Комітету з питань безбар'єрності Піщанської сільської територіальної громади Подільського району.

Під час зустрічі учасники обговорили питання створення та вдосконалення безбар'єрного маршруту на території громади, який має забезпечити доступність об'єктів інфраструктури для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Одним із важливих рішень засідання стало обрання та одноголосне затвердження амбасадорів безбар'єрності Піщанської сільради. Ними стали Надія Ленц та голова ГО «Соціальні ініціативи громади» Анастасія Деркач.

Головним завданням амбасадорів стане популяризація принципів безбар'єрності, сприяння створенню доступного середовища та привернення уваги громади до потреб людей з інвалідністю й інших маломобільних груп населення.

Після засідання члени комітету провели практичний моніторинг існуючого безбар'єрного маршруту. Було оглянуто адміністративні будівлі, заклади культури, торговельні об'єкти та прилеглі території. Учасники моніторингу оцінювали стан пандусів, паркувальних місць, під'їздів до будівель, ширину проходів та можливість безперешкодного пересування людей, які користуються кріслами колісними, ходунками чи іншими засобами реабілітації.

Під час моніторингу було наголошено, що безбар'єрність необхідна не лише людям з інвалідністю. Вона є важливою для батьків із дитячими візочками, людей похилого віку, громадян після перенесених захворювань і травм. Особливої актуальності ця тема набула сьогодні, коли дедалі більше українських захисників повертаються додому з фронту. Багато з них отримали поранення та потребують доступного середовища для повноцінного життя, відновлення та соціальної адаптації.

Голова Піщанської громади запевнив присутніх, що питання безбар'єрності перебуває під постійним контролем місцевої влади. Зокрема, уже заплановано облаштування зручного входу до приміщення сільської ради та будівництво сучасного пандуса, який дозволить усім жителям і гостям громади безперешкодно відвідувати адмінстанову.

Приємно відзначити, що більшість магазинів на території Піщанської громади вже є доступними для людей з

інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Водночас під час моніторингу були виявлені окремі недоліки: деякі об'єкти потребують доопрацювання: встановлення пандусів або покращення умов для безперешкодного доступу. Власникам таких об'єктів були надані відповідні рекомендації та висловлені зауваження.

Позитивним прикладом є облаштовані паркувальні місця для людей з інвалідністю біля сільради та Будинку культури. Разом із тим учасники моніторингу звернули увагу на необхідність облаштування зручного в'їзду до Будинку культури, який під час проведення виборів використовується, як виборча дільниця. Кожна людина повинна мати можливість самостійно та безперешкодно потрапити до приміщення й скористатися всіма послугами, які там надаються.

Безбар'єрність — це не привілей для окремих категорій громадян. Це показник поваги до людської гідності, відповідальності суспільства та турботи про кожну людину. Створення доступного середовища робить життя комфортнішим і безпечнішим для всіх без винятку.

Учасники зустрічі висловили сподівання, що під час наступного моніторингу більшість зауважень буде враховано та усунуто, а Піщанська громада стане ще доступнішою, комфортнішою та відкритішою для кожного жителя і гостя.

Безбар'єрність — простір рівних можливостей для кожного жителя і гостя.

Надія ЛЕНЦ, голова Балтської організації осіб з інвалідністю

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН (21.03-20.04). Період робить вас більш мобільними, балакучими та залученими до переговорів. Доведеться підбити підсумки та ухвалити рішення, яке давно назрівало. Можливі несподівані новини, пов'язані з документами, поїздками, технікою. До кінця тижня розкриються несподівані люди, з'являться корисні контакти, швидко розв'яжуться старі завдання.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Тиждень висвітлює тему фінансів, боргів, зобов'язань та довгострокових планів. В середині тижня можливі несподівані витрати або різкі зміни у фінансових домовленостях. Але також є шанс знайти нові джерела доходу або вирішити давню матеріальну проблему. Не чіпляйтеся за старі схеми — нові працюють краще. У підсумку все обернеться на вашу вигоду і користь для вас.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Інформаційне поле навколо вас значно ущільнюється. Енергії багато, темп високий, але в середині тижня можливі різкі повороти, скасування, несподівані рішення. Субота та неділя — дні, коли ви можете отримати підтримку, допомогу, пропозицію, яка змінить ситуацію. Не реагуйте на провокації — їх буде багато протягом тижня.

РАК (22.06-23.07). Цей тиждень — важливий момент у стосунках: завершення циклу, підбиття підсумків, рішення, яке не можна відкладати. Активуються приховані процеси, внутрішні переживання, давні страхи. У середині тижня можливі несподівані новини від партнерів або колег. Ближче до вихідних — м'яке вирівнювання: настає прояснення, з'являються союзники.

ЛЕВ (24.07-23.08). На цьому тижні починається цикл, пов'язаний із розширенням можливостей та посиленням особистої ролі. Це потужне оновлення, але воно відбувається на тлі процесів, які вимагають завершити старі зобов'язання та відпустити те, що більше не працює. Чим спокійніше ви входите в новий етап, тим стійкішими виявляться результати.

ДІВА (24.08-23.09). Найближчим часом можуть з'явитися несподівані новини від друзів, команд або людей, з якими вас пов'язують спільні проекти. Соціальна сфера стає активнішою, і багато чого змінюється швидше, ніж ви очікували. Після перших сплесків подій настає більш м'яка, гармонійна хвиля. Вона приносить пропозиції, які можуть стати частиною нового циклу.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Цей період привертає особливу увагу до фінансових питань, спільних ресурсів та тем, що вимагають чесних домовленостей. Приходить розуміння, як поєднати особисте та професійне. У середині тижня можливі різкі зміни в робочих планах. Але також можна вирішити складне робоче питання або отримати підтримку від керівництва. Емоційні сплески можуть підказати, куди рухатися далі.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Це час, коли багато чого залежить від того, наскільки ви готові слухати, а не лише говорити. Виникає необхідність розбиратися в деталях, уточнювати умови та наводити лад там, де накопичилося занадто багато недомовленостей. Ситуації можуть розвиватися несподівано, усе складне почне складатися в єдину картину, а те, що здавалося стабільним, потребуватиме перегляду.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Виникає необхідність обговорювати те, що раніше обходили боком, та вибудовувати нові правила взаємодії. Ви чіткіше бачите, що віддаєте іншим і що отримуєте натомість. Це може викликати внутрішнє напруження, але саме воно допомагає зрозуміти, де ви перегинаєте палицю, а де, навпаки, недооцінюєте себе. До вихідних настає м'яке відчуття прояснення та внутрішньої злагоди.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Це час внутрішнього аналізу, коли ви оцінюєте свої досягнення, рішення та напрямки руху. Одночасно активізуються робочі завдання, питання здоров'я та повсякденні обов'язки. Графік стає щільнішим, з'являються нові вимоги, і важливо зберігати гнучкість, щоб не перевантажувати себе. З'являється можливість побачити нове рішення старої проблеми.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Внутрішній імпульс стає сильнішим, і ви відчуваєте, що готові змінювати звичні схеми. Це гарний час для проектів, які вимагають натхнення, нестандартного підходу та сміливості. Після несподіваних поворотів настає гармонійна хвиля: з'являються нові напрями, союзники та люди, які можуть стати частиною вашого майбутнього шляху.

РИБИ (20.02-20.03). Цей період допомагає зрозуміти, які зв'язки справді працюють, а які трималися лише завдяки інерції. Він також відкриває простір для нових ідей. Друзі, колективи та плани на майбутнє виходять на перший план. Ви чіткіше розумієте, з ким хочете рухатися далі, які зв'язки вас підтримують, а які цілі вже не збігаються з вашим внутрішнім станом.

**Газета
«Сила духу»**

Ідентифікатор медіа: R30-05272
Засновники: ПОО ВО COIY, ВО COIY
Видається за підтримки ВО COIY

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:

м. Вінниця,
вул. Гетьмана Мазепи, 12-б.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.

Підписано до друку: 29.06.2026 р.

Тираж: 4570 шт.

Замовлення: № 26 13 26